

ԱՐԱՐ

զդատունը բաց է առաւօտեան 10-2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից)։

Սպանդանոցի՝ իմ գիրը՝ — Ե եք ին տեսութիւն և անսական անունից, Ա սմակի Ալէքսանդրապուղաց, Տերքին Լուրերը՝ Արտաքին տեսութիւն։ Գերմանիա, Ամերիկա, Արտաքիրտուրերը՝ թառն լուրեր։ — «Մշակի» հետազիները՝ Յայտարարաթիւններ։ — Տեղեկացոյց և բանական այլ ականութիւններ։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑԻ ԽՆԴԻՐԸ

Խաչպէս յայտնեցինք մեր ան-
ցեալ համարում ապրիլ 3-ին
Ժամ 10:00 մ.թ. Հայոց Տէղական

Յօրփլիքը Դուսայիր սրստաւս քա-
նվեցաւ քաղաքից դուրս սպան-
դանոցների տեղափոխելու ինդիրը:
Մենք յայտնեցինք նոյնպէս որ
Դուման վճռեց ընտրել ձայնա-
ւորներից մի յանձնաժողով, որի
պաշտօնը պէտք է լինի քննել և
մշակել քաղաքից դուրս սպան-
դանոց շինելու մաքի կարելիու-
թիւնը:

Երբ որ նորերումն թիֆլիսում
հիմնված առողջական յանձնաժո-
ղովո նկանք գործել նա համոզվե-
ցաւ որ քաղաքիս առողջապահա-
կան դրութիւնը պահանջում է որ
թիֆլիսում եղած բոլոր սպան-
գանոցները վերցվեն և հիմնվի մի

ՏԻ ԹԵՐԹ ԻՄ ՅԻՇՈՂՈՒ-
ՃԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ՅԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ
ՄԱՅԻՆ ԲԱՅԻՆ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ
ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ ԱՎԱՐ

արդապս, բարձր զանգսով էր, ովարտ գալոց կու-
սու նման։ Միշիօնաւոր աստղերը ծածկել էին
երկնքի երեսը, Ձմաների միակերպ քայլվածքը
լավում էր գիշերային լոռութեան մէջ։ Մեծ տա-
րածութեամբ ոչինչ է երեսը, միայն երբեմն
վախեցած նապաստակը դուրս է ընկնում թփի
տակից և անհետանում լայն տարածութեան մէջ։

— Այս ասում է ու մենական բառ, ու առաջ է

անգամ կին է սպանողը։

— Այս, բայց ով է իմանում . . . գուցէ կինը
չէ սպանել, այլ նրան մեղադրում են. կրկննոյն
ասորութեանը պիտի պատահենք։

Այսպէս խօսելով մօտենում էինք Վ . . .
գիշեն, որտեղ բնակվում էր գաւառապետը և
որ Ուստուպի գիւղի ճանապարհին էր.

Քաղաքի կենաքին սովոր վաղեմի պօլիցիա-
կանը թափում էր իր սրտի մէջ հաւաքված
թոյնը:

գանոց քաղաքից վեց վերստ հ
ոռւ կառուցանելով, թէւ յիշե
հիմնարկութիւնը կապված էլ լե
քաղաքիս հետ շատի ճանապա
հով, միայր անպատճառ այնք

դԵպի նոր սպանդանոց շուէ շի-
նելու համար ծախսը բոլորովին
ապարդիւն պիտի համարվի, որով-
չետև Կաւթլուղի սպանդանոցը
երբէք չի գառնայ Քաղաքային
ընդհանուր սպանդանոց, այլ շատ
շատ կարող է այդ հիմնարկու-
թեան պաշտօնը կատարել Թիֆ-
լիսի հեռաւոր թաղերի, օրինակ
Կաւթլուղի և Հաւղաքարի հա-
մար:

պէս սպանդանոցի քաղաքից չե-
ռաւորութեան պատճառով կը
յայտնվեն մենավաճառներ, որոնք
յանձն կառնեն սպանդանոցից
դէպի քաղաք միար տեղափոխելը
և առելի էլ կը թանգացնեն այդ
առաջին հարկաւորութեան ար-
դիւնքը:

Թիֆլիսից գուրս սպանդանոց
կառուցանելու խնդիրը նոր չէ:
Կառավարութեան և թէ Կովկասեան
կառավարութեան և թէ նախ-
կին քաղաքային իշխանութիւն-
ների կողմից: Հայց այնու ամե-
նայնիւ այդ միտքը երբէք չէր

Մի և նոյն ժամանակ յայտ
վեցաւ և այն կասկածը թէ Նա
թլուղի պէս տեղում սպանդան
կառուցանելով այդ հիմնարկո
թիւնը նոյնքան վարակող նե
գործութիւն կունենայ քաղաք
վրա, որքան մինչև այժմ թիգ
լիսի մէջ հիմնվածներն ունեին:
Զայնաւորների մեծ մասը ազ
միտքը յայտնեցին որ քաղաք

Երազումս, գնում եմ որսի... պատահած կաքսի
վրա հրացանս արձակում եմ, նա ընկնում է
մօտենում եմ, որ վեր առնեմ և սպանած կա-
քսի տեղ Զօրայի *) դիակն եմ տեսնում...
իսկ հեռուից գալիս է Մադոն: Նա բարկացած
է... ևս մօտենում եմ դիակին կանում եմ:

— Զօրա, Զօրա:
— Հա Զօրան է, միտքս չէ:
— Ի՞նչ Զօրա, յանկարծ զարթներով հարցնում
եմ Տարիէլին, որ ինձ մօտ կանգնած երազումս
արտասահած խօսքերիս պատասխան էր տալիք:
— Ի՞նչ Զօրա, էն Զօրան էլի, Մադոի աղ-
ջիկը, միտք չէ ծարաւ աղբիւրը:
— Գիտեմ: Յետոյ ինչ է պատահել նրան:
— Ճաշի վախտը եասառուները բերին: Են սա-
հաթին ճանչցայ: Հարցրի եասառուներից անունն
ինչ է, ասին Զօրա է:

— Ուրեմն նա է սպանել իր մարդուն:
— Հա,
— Բայց այստեղ բնչ է շինում:
— Չեմ գիղի: Եսսառուները նրան բերին,
Ճանփին չին տեսի Շաքրօխն Գոմի մէջն է, դրանն
էլ ղարառուլ կայ:

— Կաց լաւ մթնի: Այ էս մոմ, էս էլ թոկ:
Սաղ տունը տակն ու վրա արի, թոկ չը կար,
ասում էր Տարիէլը ծիծաղելով, իս էլ գնացի
ու եսսառուի ձիու ջիլաւը զողցայ:

— Խոսեցիր հետք։
— Զէ, եասառախիբը չը թողին։ Շատ ասի,
վուր նաշալնիկը վունչիչ չի ասի, ամա չը թո-
ղին։

Անհամբերութեամբ կամենում էի տեսնել Զօ-
րային, բայց Շաքրօն դեռ չէր վերադարձել։
Նա պէտք է քննութիւն անէր անցըը պատա-
հած տեղը, այնպէս որ նա մինչև 8 ժամ էլի կու-
շանաբ։ Ամբողջ օրը ես քնել էի։ Պէտք էր կամ
սպասել Շաքրօնի վերադառնալուն, կամ մի
հնար մտածել Զօրային տեսնելու։ Ես գիտէի,
որ կամակոր եասառախիբը ինձ էլ չէին թողնի

^{*)} § 65 «Մարդոի Օղան» «Աշակ» № № 35 և 36

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերմանիայի քաղաքականութիւնը որ աշխատում է արևելքան հարցը առանց պատերազմի կօնդրէսում կարգադրելը երեխ թէ վերջապէս կարող կը լինի խաղաղական ազգեցութիւն ունենալ ռուսաց և անդիմական կարբնէտների վրա: Վերջին հեռագիրները նորից յօյա էին՝ տալի կօնդրէսի կայանալու մասին:

Մարտի 11/23-ին Վիլհելմ կայսրի ծննդեան

Բիսմարկ իշխանի և ազգային աղատական կուսակցութեան մէջ անհամաձայնութիւններ են ծագած։ Այդ զօրաւոր կուսակցութիւնը չէ համաձայնվում իշխան Բիսմարկի անելու վարչական փոփոխութիւններին։ Բիսմարկ իշխանը սպառնացել է հրաժարական տալ եթէ իր ցանկացած վերանորոգութիւնները չընդունվեն։ Այդ անհամաձայնութիւնը պատճառ է եղած որ աղատականները մերժեցին Բիսմարկի իրանց արած խնդիրը մինիստրութեան պաշտօնները ընդունելու համար և շատ հաւանական է որ պահպանողական կուսակցութենից բնորմեն մինիստրները։ Մինչեւ անգամ երկիւղ կայ որ պարզամենոր

Պրուժական մինիստրութեան տագնապը
դեռ չէ վերջացած: Կերծն թղթաբերով ե-
կած եւլուպական լրազիրներին նայելով, ներ-
քին գործերի մինիստրութիւնը կը յանձնվե-
չաննօվերի նախագահ կոմն էօլէնթէրգին, դա-
տական գործերի մինիստրութիւնը:

բնել զասախարակութեան և աշխատութեան վերաբերեալ հարցերը, պատգամաւողներ ժողովին ներկայացրել է մի տեղեկագիր չեսական հարցի վերաբերեալ։ Մասնաժողով բացարձակապէս հակառակում էր չնասցի ների դէպի Միացեալ նահանգները գաղթելուն, որովհետեւ նրանցից մեծագոյն մասը չեն ուղրում համաձայնվել տեղական օրէնքներին և յարմարվել ամերիկական ժողովադատութիւնների անել ծխախոտի գործարանների և առևտութիւն վերաբերեալ աշխատութիւնների որոնց համար լինելու ծախքը կը հասնէ 200,000 մարկի։ Այդ գումարը կը ստացվի կայսերութեան եկամուտներից։

Հիմնացիները դէպի Ամերիկայի ՄիացեալՆսա
հանգները գաղթելու: «Times» լրագիրը խիստ
քննադատում է այդ առաջարկութիւնը: ա
սում է թէ չինացիները իրանց արուեստակա
ձարտարութեամբ, իրանց բաւականասիրու
թեամբ, չինացանդութեամբ և տոկուն աշ
խատութեամբ կարողանում են մրցութիւն ա
նել սպիտակամորթ մշակներին և այս է գլ
խաւոր պատճառը որ իրանց հակառակվուա
են: Գուցէ Ճշմարիտ լինի «Times»-ի ասածը
բայց մի այլ գլխաւոր պատճառ էլ կայ
60,000 չինացիների Կալիֆօրնիայում գտն
վելը յարուցանում է ծանր դժուարութիւննե
և զրա համար ցանկանում է կօնդրէալ ո
երկնային-կայսերութեան որդիների գաղթա
կանութիւնը օրից օր չը բաղմանայ այդ կող
մերը:

կաս արժողութենով արծաթ գօլլարներ կը
տրելու որոշումի դէմ բայց թէ սենատը
թէ պատգամաւորների ժողովը օրէնքի պա-
հանջի չափ մեծամասնութեան ձայնով ոչն-
չացրելեն նախագահի վէտոն (արգելումեմ)
Ոմանք պատգամաւորներից առաջարկում ե-
որ տէրութիւնը թղթադրամներ տպելոր-
տարածէ ժողովով մէջ Միացեալ նահանգ-
ներում առևտուրի պակասութեան և անգոր-
ծութեան պատճառ համարում են Գինան-
սական դրութիւնը որ շատ քիչ է թոյլ տա-
լիս թղթադրամի շրջաբերութիւնը Դոքա-
առաջարկում են որ կառավարութիւնը միայ-
իրաւունք ունենայ որ և իցէ տեսակ դրամ-
շրջաբերութեան հանել թէ թղթից և թ-
մետալից Հետեւապէս բոլոր բանկնօտներ-
դադարեն ժողովով մէջ տարածվելուց նա-
կառավարութիւնը զանազան միջոցներով քա-
ջալերէ հողագործական արուեստական
վաճառականական աշխատութիւնները Այ-
կուսակցութեան պատկանողները Տոլէդոյում
(Օհիո նահանգում) մի ժողով են կաղմեր
ուր 28 նահանգներից ներկայացուցիչնե-
րանվել են Սի դաշնակից ընկերութիւն ե-
հաստատել այն նպատակով որ ամեն տեղ-
ձիւղեր ունենան և աշխատեն որ այն մարդ-
կերանցից օրէնսդիրներ և պաշտօնեանե-
լնութեան որոնք հաւանում են ստորագրել
ենանու առողջապես

Սիացեալ-նահանդները մեծ տեղ կը բռնե
Փարիզի արուեստահանդէսում: Թէ արուես
տական ընտիր գործերից, թէ հողագործա
կան բերքերից շատ ուղարկվում են Փարիզ:

ԱՐՄԵՆԻԱ. ԼՈՒՅ

— «Times» լրագրին կ. Պօլսից հեռագրում են ապրիլի 1-ից հետևեալը. «Սուլթանը այժմ ուսուսաց քաղաքականութեանն է հետեւում. Մեխիման Նիկոլայ Նիկոլայեվիչը նրա վրա անձնական մեծ աղբեցութիւն ունի: Կ. Պօլսում ուսունեալը և թիւրքերը եղբայրանում են. Ռուսները զինուորական հագուստով ազատ շրջում են կ. Պօլսի փողոցներով: Հաւանական չէ որ թիւրքերը զէնքը ձեռքին պաշտպանեն իրանց մայրաքաջաքը ուսուների դէմ: Ամեն բան ենթադրել է տալիս ուսութիւրքական գաշնազութեան կառեւիսական թիւնու»,

—Վիէննայի «Politische Correspondenz» լրագրին Լաւալէտից (Մալտա կղզաւ վրա) գրում են մարտի 26-ից հետեւեալը: «Մարտի 20-ին ճաշից յետոյ Մալտայի մայրաքաղաքի բնակիչները սարսափած և վախեցած էին մի սաստիկ ճայթիւնից: Ամենքն էլ մեծ յուզման մէջն էին սկզբեց կարծում էին, որ երկրաշարժ է պատճեալ: Բայց այդ երկու ճարուածները երկու տօրպէդների ճայթիւնի հետեանքն էին, որոնց վրա Մարսա - Մուշերտա նաւահանգստում երկու անգլիացի ինքիներները փորձեր էին անում Սևծ անհոգութիւն էր անգլիական պօլիցիայի կողմից, որ գոնէ մի օր վաղ չը նախադդուշացրեց բնակիչներից գոնէ նրանց, որոնք անմիջապէս այդ փորձերից մօտիկ էին գտնվում: Մի քանի օրից յետոյ «Armi and Navy Gazette» լրագրում մի յօդուած տպվեցաւ, որի

մէջ Մալտայի բնակիչների բնութիւնը բաւ-
ական շատ գովելուց յետոյ, ցոյց էր աղբ-
ված առ 1711 արական մայիս անդրա-
ժեշտ է մի քանի գունդեր կազմել, և մի և նոյն
ժամանակ ասված էր, որ այս նոր կազմված
գունդերը ինչպէս առաջ, ոչ թէ միայն կղզին
պաշտպանելու համար է, այլ ընդհանրապէս բրի-
տանական կալուածները պաշտպանելու համար,
Այդպէսով, ինչպէս երևում է, անզլիացիք հա-
մոզվեցան, որ իրանք քիչ գորք ունեն, Այս օրերս
Մալտա կղզու վրա մի քանի թիւրք ընտանիք-
ներ գաղթեցին, և աշխարհիս ամեն ծայրերից
գալիս են այստեղ պատերազմական նաւեր, որոնք
մեծ մասամբ հետևում են անզլիական նաւա-
տորմին գէպի արենելք: Այստեղի նաւահանգիս-
տում մեծ շարժողութիւն է նկատված, և օրիկայ
ամեն ժամանակ գեղեցիկ տեսարան է բացվում
մարդու առաջ, տեսնելով այստեղի նաւահանգս-
տում գտնվող պատերազմական նաւերի անթիւ-
բազմութիւնը և նաւահանգստի զանազանակերպ
կեանքը:

РОДО ЛИЧНОСТИ

სხოთ ნიმუშებრივად მარად ქცევას მწ აორანგის ფილე-
რები კი ითვისტად «Schützt eure Kinder. Amtlich con-
statirte Ueberimpfung von Syphilis» ქცევანად იყო:
Այդ բրոგւრի մէջ պատմվում են գերմանիա-
յում պատահած դեպքեր երբ ֆոլքրիկ երեխա-
ներ, որոնց ջծաղիկներն կտրում, ծաղվիկ հիւթից
վարակվեցան սի փիլիս ասված սարսափելի
հիւանդութեամբ։ Պէտք է սաստիկ զգոյշ լինել
որ ծաղիկ կտրելու ժամանակ ծաղկի հիւթը
վեր առնված լինի առողջ կազմվածքից, իսկ ա-
ւելի լաւ է հորթերից, Բայց սարսափելի հետե-
ւանքներ ունի ծաղիկ պատուաստելը երբ ան-
զգոյշ շաբար վեր է առնվում առաջին պատահած
ծաղիկով հիւանդից, որ գուցէ ինքն վարակված
էր սիֆիլիսով։ Յօդուածը յարձակվում է գերմա-
նիայում երեխաներին ծաղիկ կտրելու օրէնքի
պարտազիր լինելու դէմ։ Խնչպէս յայտնի է,
գերմանիայում երեխաներ ուսումնարան չեն ըն-

ՄԻԶԱԶԴԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ
ԲԵՐԼԻՆ, 3/15 ապրիլի՝ Անգլիայի և Բ.
Դրան մէջ կայացաւ կատարեալ համաձայ-
նութիւն։ Այսուղե թիւրքաց դեսպանա-
տունը հրատարակեց այն առաջարկութիւն-
ները, որոնցով անզլիական կաբինեուը զի-
մել է Ռուսաստանին։ Անգլիան պահանջում-
է փոքրացնել Բօլգարիան մինչև կէսը, գե-
րադարձնել թիւրքերին Բաթում, Ղարս և
Տաշիր։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4/16 ապրիլից: Անդլօ-յունական
դաշնակցութիւնը կապված է: Պիրեւի մէջ
պատերազմական պաշտոների պահեստ է շին-
ված: Անդլեացիները սպասում են մի քանի
զրահաւագր: Ծծ զայտ առ առ առ առ առ առ

լըագիրը լիել է, որ Անդիսան ինդրել է Նվեցիայից թոյլ տալ Բալտեան ծովում գտնված Ֆարո կղզու վրա հաստատել կայարան և դէնքիրի պահեստ բրիտանական զօրքերի համար։

ԼՕՆԴՐՆ, 4/16 ապրիլի: Համայնքների ժողովը յետաձգեց իր նիստերը մինչև 6 մայիսի:

Ա. ԱՐԵՍԵՐԻՄՈՒՄ, 5-ին ապրիլի, Պետական
բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ
96³/₈ ր., երկրորդ 95⁷/₈ ր., երրորդ 95
ր. 25 կոպէկ: Ներքին առաջին 5% փո-
խառութեան տոմսակը արժէ 228 ր. 25 կ.,
երկրորդ 225 ր., արևելան 93³/₈ ր., ոս-
կին 8 ր. 38 կոպէկ: Ռուսաց բուբլը Լօն-
գոնի վրա արժէ 23³/₈ պէնս, ռուսաց 100
լուբլ Բերլինի վրա արժէ 199 մարկ, 50
ֆէն., Փարիզի վրա 245 ֆրանկ 50 սահ-
տին:

